

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Ivana Stjelja, Vlado Mareš, Zlatko Čobović, Stojan Marković, Ljiljana Smajlović, Vera Didanović, Petar Jeremić, Dragan Đorđević, Vukašin Obradović i Draga Božinović, na sednici održanoj 30.8.2018. godine, većinom glasova izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom "Sumnjivo – Savet za monitoring tvrdi: Šabić proneverio čak 15.000.000", objavljenim 3. jula 2018. godine, dnevni list "Informer"

- 1. prekršio je tačke 1, 2, 4 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije**, o obavezi novinara da, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, da, kad je to neophodno, konsultuje što više izvora, kao i da poštuje pravilo da su sa novinarstvom nespojivi objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,
- 2. prekršio je tačku 3 Odeljka IV (Odgovornost novinara)**, po kojoj je novinar dužan da poštuje pravilo pretpostavke nevinosti i ne sme nikoga proglasiti krivim do izricanja sudske presude,
- 3. prekršio je i tačke 1, 2 i 3 Odeljka V (Novinarska pažnja)**, o obavezi novinara da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom, da ne sme slepo da veruje izvoru informacija, odnosno da mora da vodi računa o tome da izvori informacija često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prilagođavaju svoje iskaze tim interesima, kao i da je prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.

OBRAZLOŽENJE

Rodoljub Šabić, poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti podneo je, preko advokata Seada Spahovića, žalbu Savetu za štampu, verujući da je spornim tekstom prekršeno više tačaka iz poglavlja: Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara i Novinarska pažnja. U tekstu, kako se ističe u žalbi, nisu navedene nikakve činjenice koje bi potkrepile objavljene „neistinite, nepotpune, netačno prenete i deformisane informacije“, već je list upotrebio neistine iz saopštenja Saveta za monitoring, ljudska prava i borbu protiv korupcije, kao i paušalne navode člana tog Saveta. U žalbi se, između ostalog, navodi i da je poverenik, na zahtev Saveta za monitoring, ljudska prava i borbu protiv korupcije za slobodan pristup informacijama od javnog značaja, odgovorio u zakonskom roku od 15 dana, kao i da je pošiljku sa više od 400 strana poslao na poštanski fah Saveta, čiji predstavnici je nisu preuzeli narednih deset dana, što je i dokumentovano dopisom JP „Pošta Srbije“.

Redakcija lista „Informer“ nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe zaključili su da „Informer“ ničim nije potkrepio tvrdnju da je Šabić proneverio nekakav novac, već kao činjenicu saopštava spekulacije do kojih je došao na osnovu toga što poverenik, navodno, izbegava da dostavi traženu dokumentaciju. Informacija da nije odgovorio na zahtev za slobodan pristup informacijama od javnog značaja takođe je netačna i neproverena. List je slepo verovao saopštenju Saveta za monitoring, ljudska prava i borbu protiv korupcije i izjavi člana tog Saveta i nije ni pokušao da utvrdi da li je to tačno. Zbog toga je, po mišljenju Komisije, „Informer“ postupio i suprotno načelima novinarske pažnje. Odluka o prekršaju ovih članova Kodeksa doneta je jednoglasno.

Osam članova Komisije zaključilo je i da list nije poštovao pretpostvaku nevinosti jer je poverenika Šabića direktno optužio za proneveru, dok su dva člana bila protiv ovakve odluke. Po njihovom mišljenju, obaveza poštovanja pretpostavke nevinosti važi samo ukoliko se protiv određene osobe zaista vodi nekakav postupak, što ovde nije slučaj, pa je reč o tome da su objavljene neistinite informacije, odnosno neosnovane optužbe i klevete.

Komisija je, zbog svega toga, odlučila da „Informeru“ izrekne javnu opomenu zbog kršenja Kodeksa novinara Srbije.

Beograd, 30.8.2018.

Predsedavajuća

Ivana Stjelja